Ч. 247 Четвер 2 (15) падолиста 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за сложеням оплати почтової.

Рекламациї неопечатані вільні від оплати.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї

на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Рух виборчий. — З угорского сойму. — Подорожі Чемберлена. — Звірства Німців в Азиї. — З полудневої Африки. — Вісти з Хіни.)

З Коросна доносять, що там виступає як контркандидат Стапіньского т. зв. „людовця“, судия Яблоньский і має всякий вигляд бути вибраним. — В Бібрці відбували ся дня 12 с. м. збори передвиборчі, на котрих явив ся і промавляв п. Юл. Романчук. Із справозданя яке о тих зборах поміщено в „Ділі“ виходить що в Бобреччині особливо межи сьвящениками завела ся сильна москвофільска аґітация. — В Дрогобичи відбули ся вже правибори на V курию і випали в користь п. Охримовича, на котрого лісту віддано 53 карток.

Угорский сойм приймив вкінци вчера по довшій дискусиї значною більшостию голосів проєкт, дотикаючий принятя до відомости заяви архикнязя Франца Фердинанда. — В фінансовій комісиї сойму принято буджет мінїстерства скарбу. В часї нарад над тим буджетом запитав посол Юст президента кабінету, чи правда, що папа висказав супротив архієпископа Штадлера жаль з причини звістної наґани, якої єму уділено з власного почину короля. Сель відповів, що та вість цілком безосновна; папа приймив архієпископа Штадлера так, як приймає в ювилейнім році всіх инших епископів.

Анґлійскі часописи доносять, що звістний виновник полуднево-африканьскої війни, мінїстер для кольоний Чемберлен приїде в найблизших днях до Парижа, а звідтам удасть ся також до Берлина і Відня. Тепер перебуває Чемберлен в Неаполи у італїяньского короля. Замітне то, що анґлійский мінїстер приїздить до Парижа саме в хвили, коли др. Лейде, заступник Трансвалю в Брукселї веде переговори з правительствами францускии і голяндским в справі принятя президента Кріґера, котрий вскорі прибуде до Марсилиї. Після иншої депеші оголосить Кріґер в Европі державні акти, котрі мають на цїли відкрити погані дїла Чемберлена.

Послїдними часами стали нїмецкі вояки з Хіни надсилати до Нїмеччини листи, в котрих описують зьвірства, яких допускають ся Европейцї, а найбільше Нїмцї на безборонних Хінцях. Як доносить Breslauer Ztg., довідав ся цїсар Вільгельм з ґазет про ті листи, і мав бути дуже обурений тими зьвірствами, та велїв зарядити енерґічне слїдство.

Півдньова війна Бурів тревае дальше із змінним щастєм, хоч вісти про борби, які там ведуть ся, доходять до Европи рідко, бо Анґлїйцї пускають лиш то, що для них користно. В случаях, де побіджують Бури і забирають Анґлїйцїв до неволї, обмежують ся тим, що відбирають воякам оружиє і муніцию, а відтак пускають їх на волю. Анґлїйцї вивозять полонених Бурів до Цейльону і инших своїх кольоний.

„Таймс“ доносить з Пекіну депешу, після котрої Лігунчан відповів на проєкт російского адмірала Алєксєєва, аби Хінцї під протекторатом Росиї знов обняли цивільний заряд Манджуриї, що за сим заявити ся не може, бо не має дотичних інструкций від двора. Росия ставить услівє, аби від неї залежало затверджуванє хіньских урядників для цивільного заряду. „Таймс“ пише, що коли би Росия дійстно одержала „для охорони зелїзницї“ право задержаня в Манджуриї 40.000 войска, то се рівнало би ся військовій окупациї. — „Бюро Вольфа“ доносить, що між послами в Пекінї прийшло вже до порозуміня що-до услівий, які мають служити за основу до заключеня договору з Хіною. Американьскі телєґрами тої вісти не потверджують.

Новинки.

Львів дня 14 го падолиста 1900.

— **Черновецкі Русини** основують ремісниче товариство „Родину“, перше руске ремісниче товариство на Буковинї. Цїль того товариства дуже пожиточна, бо: загальна взаїмна поміч, матеріяльна і моральна, т. є. члени товариства помагали би собі взаїмно, дбали би о образованє себе і инших поучаючими відчитами, декламациями і аматорскими театральними представленями, дальше убезпечували би себе від випадку слабости, смерти і т. и. Впис 1 зр., а вкладки тижневі такі малі, що доступні і для найбіднїйших ремісників. Відозва до Русинів в справі того товариства появила ся ще в маю с. р. Зібрав ся тоди тимчасовий комітет і заняв ся виготовленєм статута, зібрав межи прихильниками справи відповідну квоту на стемпелї до правительства в цїли затвердженя статутів, а товариство „Народного Дому“ в Черновцях уділило було безплатно салю на загальні

ГУБКОЛОВЦЇ.

(З грецкого — Андрія Каркавіцаса.)

Не богато вже людий затямило їх, обох братів Рафаїлясів, любимцїв моря і славних паробків з острова Гідри, молодшого Петра і старшого Миколу. Оба, хлопи як дуби, сильні і неустрашимі, уважали ся найліпшими нурцями на цїлім острові. Кождий купець давав їм подвійний і потрійний завдаток, аби їх лиш дістати до служби. Але они наймались лиш все у одного і того самого папа, і нїколи єго не зміняли. Лиш в однім році судилось ї так, що розлучили ся: Петро найняв ся до одного купця в Еґінї а Микола лишив ся у попередного пана. Звістна річ, що діє ся, коли човна губколовцїв відпливають. Так було й тепер: цїле село вибігло на пригірок над море, аби їх проводити. Гук вистрілів з рушниць і пістолєтів, звук дзвонів, музика і пісні наповняли воздух довкола. Було в тім щось торжественного а заразом і страшного. Нїяка инша розлука не примушує так серця ударяти веселість, хоч оно само трохи не тресе з розпуки. Нїхто навіть не важив ся плакати.

Вкінци приплили до Тріполїс, насамперед два, відтак пять, вкінци десять і двайцять плаваючих маґазинів. Приплывали і спускали на дно моря дзвони, немов би складали молодих, кожде човно по два, по чотири. Пусте африканьске море гомонїло сьміхом і сьпівом; єго горячі заливи відкривали ся, аби приймити молодїж з Гідри, Еґіни, Пароса і Калїмнос. Кождого дня, ще лиш на сьвіт займалось, появляли ся на синїй поверхни моря вітрила кораблїв як лелїї, трийцять до сорок миль довкола, і розпочинала ся небезпечна робота губколовцїв. Один виходив на верх, другий спускав ся на дно. Бідним ішов на дно моря а вертав богачем. Але з Петром було все так само. В тім роцї мав він найменше щастя. Ледве опинив ся на днї, то здавало ся, що губка розпливає ся перед єго очима. Цїлими годинами сидів під водою, ходив довкола як лиш міг далеко, переглядав навіть кривки риб, доки аж не витягли єго силою на гору. Але мимо цїлої своєї терпеливости, удавалось єму що найбільше вкинути до сітки ледве кілька кусників найпослїднїйшої губки, правдиву рідко коли находив. Лиш деколи приносив з собою правдиву, дорогу губку. Згодом почав господар гнївати ся і сварити на него. — Навіть колиб ти ловив в пірейскім портї, то все найшов би ти там більше, як тепер. А може ти побачив людоїда, і втік? О! з тебе не аби який робітник!

Ті слова страшно гнївали Рафаїляса, але що мав діяти? Ті купцї всї однакі. Як наймають робітника, то обіцюють золоті гори; маєсенько говорять, прихвалюють, дають гроші, частують, аж вкінци цїлком придбуть. Але як вже робітники на човнї, тоді сейчас говорять инакше; тоді они пани, а губколовцї наймити. Але Піпізас, що найняв Петра, був троха оправданий: при нуряню стратив двох робітників. Не їх було єму жаль, нї, лише своїх страчених гроший, бо він найбільше потерпів, а не мав на стілько людий, аби страту надгородити. Отже він старав ся відбити собі шкоду тим, що велїв живучим як найчастїйше іти під воду.

Петро лиш опускав голову, коли єго Піпізас так ганьбив, і не відповідав нї слова. Він аж помарнів від журби. О сьпіві, сьміху, не було бесїди. Заєдно лиш думав і сумував. Перший раз так до него говорили.

— А з тобою що стало ся? — спитав єго брат одної недїлї, коли стрітили ся. — Чи може яка зла вість з дому?

— Ах — відповів Петро з огірченєм — не можеш собі уявити мого нещастя. Губка розпливає ся перед моїми очима як живе срібло. Не говорю вже о шкоді і картаню Піпізаса. Але то встид для мене. Я, що на тім ремеслї зуби з'їв, не можу зловити навіть сто ґрамів губки! Агій! Піду ще раз на дно, але лишу ся там хиба на віки!

— Не говори так, любчику — відповів молодший усьміхаючись. — То так все з губкою. Треба мати щастє.

— Ей, щастє, щастє! Атже бачиш як я заєдно лажу попід воду і не можу нїчого най-

збори, котрі мали відбути ся в червни с. р. Однак збори не відбули ся, бо краєве правительство не затвердило статутів. Статути подано до затвердженя другий раз.

† **Станїслав Шнір-Пепловский**, польский писатель, займаючий видне становище в лїтературно-артистичних польских кругах львівских, помер нинї рано по короткій недузї.

— **Добра будова.** В Перемишли, в камениці, до котрої спровадила ся комендa твердинї, заломились під тягаром огнетревалої каси платви на II. поверсї і каса, пробивши стелї, злетїла аж на партер.

— **Заблукане лоша** придержано дня 30-го жовтня у Львові на улици Янівскій. Маґістрат міста Львова взиває властителя лошати, аби зголосив ся найдальше до 30-го падолиста в комісарияті дільницї II-ої. бо в противнім случаю лоша буде продане на публичній лїцитациї.

— **На кару смерти** засудив в суботу трибунал присяжних в Коломиї Леона Туряньского, бувшого судового післанця, відданого зі служби за різні переступства. Туряньский допустив ся дня 16-го вересня с. р. морду, стрілївши з револьвера до свого сусїда Юрка Стадниченка, з котрим процесував ся о ґрунт. То вже четвертий засуд смерти виданий в сім роцї коломийским трибуналом.

— **Велика буча** счинила ся передвчера вечером у Львові на ул. Личаківскій. Того дня мали відбути ся передвиборчі збори у Львові в льокали товариства „Gwiazda". Збори скликали приклонники кандидатури Гудеца. То було не до вподоби другій партиї, що ставить кандидатом на посла з V. куриї Брайтера. Тому послїдні облягли вхід до улицї Францїсканьскої з Личаківскої, куда мав переходити Гудец. Незабаром над'їхав трамваєм дожиданий ворог. Сторонники Брайтера кинули ся на него, але кандидат за вчасу утїк. За хвилю надтягнула ватага приверженцїв Гудеца. Оба вороги заглянули собі в очи, але не зачіпали ся. Сторонники Гудеца дожидали підмоги. Дійство по півторагодиннім дожиданю були вже на стілько сильні, що могли рушити до атаку. Брайтерівцї почали уступати та один з них Михайло Мишкевич попав в руки неприятеля. Вислїд був такий, що зателефоновано по ратунковий віз і полїцию. Незабаром над'їхав віз і прибув відділ полїциї. Раненого Мишкевича відвезено на ратункову стацию, а воюючі сторони розігнано.

— **Скажений пес** забіг оногди до інтернату при учительскій семинариї в Сокали і покусав там насамперед трох учеників, котрі змилували ся над бідним псом і хотїли єго нагодувати, а відтак вигнаний з інтернату, покусав ще одного ученика і одного жидика на улици, разом 5 осіб. Пса убито, і показало ся, що він був скажений, отже покусаних ним людий вислано зараз до Кракова до дра Буйвіда.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

Стережіть ся недуги і не забувайте на то, що нераз далеко лекше устеречи ся недуги, як опісля вилїчати ся з неї.

— Тифус черевний. Тепер, коли в столици краю вибухнув тифус черевний і ширить ся досить сильно, не від річи буде розказати дещо про него, тим більше, що він досить часто і майже що року прокидає ся в однїй або другій сторонї краю. Тифус черевний, званий иноді нервовою горячкою, єсть то заразлива недуга, котра прокидає ся місцями, найчастїйше по містах, але також і по селах та ширить ся там досить борзо, звичайно в наслїдок людскої недбалости і темноти. Тифус взагалї єсть то хороба, котру викликують малесенькі грибки або бактериї, звані прутнями або бацилями. Тифусові прутнї суть так малесенькі, що можна їх побачити аж через таке скло, котре побільшає 1000 разів; они виглядають тогди як малесенькі грубі і короткі прутики і від того їх назва по латинї bacillus, по руски „прутень". Суть три роди тифусових прутнів, з котрих кождий викликує иньший тифус і длятого суть три роди тифусової хороби: 1) тифус черевний; — 2) тифус плямистий і — 3) тифус наворотний. Найбільше і найчастїйше прокидає ся тифус черевний особливо по великих містах, в наслїдок того, що до тонкої кишки дістають ся тифусові прутнї, котрі там викликують запаленє, опухненє а наконець менші або й більші боляки, котрі до чотирох недїль, скоро недужий може перебути хоробу, гоять ся. Тоті прутнї або бацилї розмножують ся там, де гниють людскі і звірячі відходи, де нема добрих каналів і ям, де би ті відходи стїкали, і де взагалї єсть велика нечистота по домах і на улицях, та де нема доброї чистої води, а люди мусять брати воду до питя з копаних керниць положених близько каналів, кладовищ і взагалї таких місць де щось гниє. Тогди тоті бактериї затїкають зі всїлякою нечистотою до керниць а люди пють воду і дістають черевного тифусу. Але може бути і так, що тоті бактериї лишають ся верх землї, а тогди з воздухом дістають ся до людского тїла. Тифусові бацилї чіплють ся найскорше таких людий, котрі зле живлять ся, або котрі чогось гризуть ся, тяжко працюють або котрі легко чого небудь а особливо хороби боять ся. Тифус черевний зачинає ся тим, що чоловік ослабає поволи на силах, дістає болю голови, тратить охоту до їди і дістає горячки. Відтак приходить бігунка і звалює чоловіка з ніг так, що він мусить положити ся; горячка збільшає ся з кождим днем а з нею і теплота тїла; живчик бє на мінуту аж 150 разів (у здорового дорослого чоловіка, межи двайцятим а двайцять четвертим роком, пересїчно 71 разів, а у дїтий від дванайцятого до чотирнайцятого року, 78 разів) а теплота тїла доходить до 41 і пів степеня (коли теплота тїла більша як 42 степенів Цельзия, то приходить смерть) Недужий тогди дуже ослабає а селезїнка буває опухнена; він лежить як колода і нїби дрімає або заєдно говорить з горячки, єму привиджують ся якісь особи, з котрими він розмавляє, а иноді він зриває ся з постелї; бували случаї, що того рода недужі кидали ся з вікна на улицю. Хороба тягне ся звичайно 4 до 6 недїль, часом і довше, рідко коротше; але буває і так, що недужий переходить тифус (ходячий тифус). Чоловік приходить поволи до сил, набирає тїла, а волосє випадає, але опісля знов відрастає. Щоби тифусу устеречи ся, найважнїйша річ як найбільша чистота коло себе самого і в помешканю. Води з керницї не треба пити, лиш переварену; їсти треба лиш легко стравні страви і вистерігати ся дуже всего, що могло би викликати яку нестравність. Дуже важна річ, щоби задержати спокій ума і не боятись ся. На тифус нема нїякого лїку; треба лиш старати ся піддержувати сили недужого: давати єму по трошечки але часто їсти кашку з ячмінних круп або вівса, до котрого можна додати трошки (може третину) молока, росолу з добре виварених телячих ніжок або грудочки студенцю, зробленого з того росолу; пити треба давати лїмонаду (переварену воду з цитриновим соком і цукром) або молоко з мигдалів,

---

ти. А як удасть ся менї що найти і я кину ся на то як голодний вовк, аби вхопити, ага! вже другий спряче менї з перед носа.

— Возьме другий з перед тебе?

— Чи ще! Заки я зігну ся, надійде другий, немов би єго що наднесло і возьме з рук.

— А ти позволиш на то?

— Ба, а щож маю робити? Маю розпочинати сварку?

— Певне! Як надійде другий і забирає з перед мене мою губку, що я єї найшов, то я не маю розпочати сварки? Що? Скачу на него як людоїд. Або я за дурно виставляю себе на небезпечність? На жарти?

— Але як ти можеш з ким перечити ся? Атже море для всїх.

— Або мене ті всї иньші обходять? Як я стою на місци то оно належить до мене. Як відійду, нехай прийде другий і про мене най робить, що хоче.

— Алеж....

— Дай вже раз спокій! — перебив єго Микола нетерпеливо — перечиш ся, сам не знаєш о що. То не твоє щастє винно; ти сам винен. Ти ще зруйнуєш того бідного Піпізаса.

Петро відійшов в розяреню. Цїлу ніч не міг замкнути ока. Слова брата найшли в єго зболїлій души живий відгомін. Не міг діждати ся того часу, щоби приміняти єго ради. В неспокійнім снї бачив себе заєдно, як ходить по днї моря з желїзом в руцї і глядить за губкою. Вкінци находить хороший кусник губки, бере єго і урадований виходить на корабель та подає капітанови, в надії що почує прихильне слово або похвалу. Але той приймає єго холодно і нерадо, немов би цїлком не признавав єго заслуги і з єго уст виходить гіркий проклін. Тодї Петро кидає ся ще раз в глубину і починає на ново глядати і мучити ся.

Вкінци заяснїв день і човно Піпізаса виїхало знов на море. Котрийсь з єго людий бачив місце засїяне густо губками — місце то було ще нетикане. Він сказав то потайки Піпізасови, а той велїв плисти на повне море, аби змилити другі човна, що плили за ними. Уїхали може яких шість миль. Другі, що їх бачили, почали щось підозрівати. „Ого, Еґінець хоче нам втяти якусь штуку" — погадали собі. Між тим одно човно по другім почали спускати своїх нурців на дно і ловля розпочала ся на добре. Тодї машиніст чим скорше скрутив на бік і поплив просто на означене місце.

— Збирай ся Рафайлясе — сказав Піпізас поважно до Петра. — Маємо правдивий скарб. Коли не назбираємо повної сїти, то лїпше зробиш як станеш монахом. Не роби встиду твому імени без причини.

Рівночасно над'їхало побіч човно з єго братом. Він сидїв на лавицї і обтирав хусткою лице, аби насадити на голову шелом.

— Уважай, Петре! — крикнув сьміючись, побачивши брата. — Лиши твоє щастє, а уважай на мої слова. Ковало і молот!

Петро не відповідав нїчого. Він вже й не потребував поради. Єго намір був твердий Не лиш ковало і молот, нї, навіть ніж і серце! Не дасть з себе насьмівати ся!

Тимчасом убирали єго другі нурцї як молодого жениха; як жениха і рівночасно як трупа. Живий іде у воду, але хто знає чи живий вийде? Такий нурець виставляє своє житє на велику небезпечність; то знають всї, а він знає то найлїпше. Тому причащають ся, заки відпливуть з острова; тому беруть капітани сьвічки, ладан і всї иньші річи потрібні до похорону. Жертви в людях мусять кождого року складати морю, так само як в Триполїсї платять за свої карти ловлї: тут гроші, там людий — кождий володар вимагає своєї монети. Вкінци натягнули на него ґумовий плащ, насадили желїзний шелом, оперезали поясом з кільцем по серединї, завісили оловяні кулї довкола шиї, наложили на руки ґумові перстенї, а на ноги чоботи з оловяними підошвами. Ледве міг поступити, таке то всьо було тяжке. Станув на східцях, замкнено отвір коло очий і Петро Рафаляс, закутаний, замкнений перед воздухом, сьвітом і людьми простягнув ся на водї як на ватї. Море забулькотїло, розступило ся і нурець як кусень олова пішов на дно. Сейчас виринули зеленосинї міхурцї, скоро один за другим, немов би там в глубинї гралась Німфа кришталими кульками. Але Петро стояв байдужно на днї, немов би увійшов до своєї хати. Повернув голову в право і в лїво і урадував ся. Рільник, що бачить хороший урожай на своїм поли, не може так тїшити ся, уявити собі свій зиск таким богатим.

— Тепер — погадав Петро — є що брати; наберу повну сїть.

І починає ся жниво. В горі як чорна хмара стояв спід корабля. Вода довкола як замерзла, сїрозелена, як кришталь, дотикала єго з усїх сторін, вязала в шовкові сїти і рівночасно показувала єму тисячі єств, цїлий відмінний сьвіт, який она виживляє в своїм царствї.

Золотаві і сріблисті риби пливали громадами довкола него, з надутими шиями і червоними зівами, зуби в їх сильних щоках подо-

воду з вином, а коли недужий мае сильне розвільнене то воду з рижу. Дальше треба дуже уважати на то, щоби в комнаті був частий сьвіжий воздух і щоби недужий мав спокій. Біле і постіль недужого треба часто зміняти і уважати на то, щоби другі не заразили ся. Впрочім завізвати поради і помочи лікаря. — Подібно проявляе ся і плямистий тифус з тою лиш ріжницею, що третого або пятого дня показують ся на цілім тілї з вимкою лиця червоні плямки як би кір; недужий лежить без памяти і аж з початком третого тиждня дістае потів та ніби пробуджуе ся а горячка зачинае уступати. При плямистім тифусї треба поступати подібно як і при черевнім. Наворотний тифус або горячка наворотна зазначуе ся тим, що недужий дістае горячки двома наворотами за кождий раз по два до пять днів, а межи обома наворотами не мае горячки через шість до вісім днів. В крови такого недужого знаходять ся тогди скручені як пружина з дроту прутні (спіраллї). Лічене як в попедних.

— Чи суперфосфат чи томасівка? Котрим із сих навозів штучних ліпше навозити? І той добрий і той не злий, бо богато зависить також і від ґрунту. Суперфосфат есть о стілько ліпший, що квас фосфоровий не держить ся в земли лиш кілька днів, але й кілька місяців в такій формі, що дощівка і вода зі снїгу можуть еї розпустити і она входить в землю. Отже коли суперфосфат переходить через землю, то на еї частинках лишае ся квас фосфоровий, а ростини можуть тогди еї втягати в себе. Навіть тогди, коли би квас фосфоровий з суперфосфату по кількох місяцях сполучив ся з вапном або зелїзом в земли, то все таки аж до того часу вода розне се еї на ґрунті, навоженім суперфосфатом, так по всіх грудочках землї, що корінцї ростин всюди еї знайдуть, підчас коли при навоженю томасівкою они мусять еї там шукати, де она лишила ся в обірнику.

— Як підковувати норовистого коня? Коня, котрий норовить ся і бе, можна підковати найлїпше слідуючим способом: Коневи закладае ся трензлю і двох людий бере еї з правого і лівого боку близько зубела та задирае коневи голову о скілько можна високо; третий чоловік суне коневи рукою по хребтї і осторожно підходить аж до хвоста, ловить его за волосїнь і задирае его добре до гори. Кінь тогди не мае сили бити ногами, а той, хто мае его держати за ногу може сьміло приступити до него. Бувають конї, що тогди, коли їм підносити ногу рвуть ся наперед. В такім случаю треба більше людий щоби коня держали. В такім случаю они подають собі руки понад шию коня і нагинають ему голову аж до землї. Вся сила коня переходить тогди на переднї ноги, а що хвіст задертий до гори, то кінь не може анї бити анї рвати ся на перед.

Література господарска.

— Praktisches Kochbuch v. Henriette Davids-Holle. 35. поправне і розширене видане. Ціна без оправи 4 К. 20 с., в оправі 5 К. 40 с. Есть то знаменитий підручник для господинь, котрий учить не лиш як варити і удержувати порядок в кухни, як прятати всїляку поживу, щоби не псовала ся, як печи печені і тїста, та як заставляти стіл і як подавати до столу, але також як робити всїлякого рода консерви, смажіники, наливки, горівки, лікери, вина, оцти і т. п. Книжку сю припоручаемо всїм, у кого в домі есть хтось, що розуміе по нїмецки. Коли нема своїх таких книжок, то треба послугувати ся чужими.

— Die Fabrication der Conserven u. Canditen v. A. Hausner цїна 5 К. Hartlebens Verlag. Wien. Книжка ся учить як робити консерви з овочів і городнини, соки, мармеляди, напитки і т. п.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Ціна збіжа.** У Львові д. 13 падолиста: Пшениця 7·35 до 7·60 Кор.; жито 6·30 до 6·60; овес 5·90 до 6·20; ячмінь пашний 5·20 до 5·50; ячмінь броварний 6·40 до 6·75; горох до вареня 7·50 до 9·—; вика —·— до —·—; льнянка 10·— до 11·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 5·25 до 5·50. гречка 6·70 до 7·25; конюшина червона 58·— до 65·—; біла 35·— до 65·—; тимотка 18·— до 24·—; шведска —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль 50·— до 65·—; ріпак новий 13·25 до 13·50. Все за 50 кільо loco Львів.

— **Ціна безрог у Відни.** На торг дня 13 падол. привезено загалом 11.724 штук безрог а між тими з Галичини 4.793 штук. За тучен угорскі плачено 86 до 88 сот., за галицкі молоді 60 до 80 сот. за кільо живої ваги.

Телеграми.

Берлин 14 листопада. Німецка союзна рада приймила додаткові кредити за рік 1900 на кошти виправи до Хіни.

Віденъ 14 падолиста. До Polit. Corresp. доносять з Токіо, що після одержаних вістий кн. Туан не перебувае на цісарскім дворі, а есть в дорозї до місцевости Нінґшія.

Пекін 14 падолиста. Удержуе ся тут поголоска о смерти цісаревої, але доси ще еї не потверджено. Нині мае відійти другий відділ німецкий до цісарских гробів в Мінґ.

Букарешт 14 падолиста. Розпочав ся тут процес против убийників професора Міхайлеану і 22 членів революцийного македоньского комітету. До розправи явило ся лише 9 обжалованих.

Брікс 14 падолиста. В копальни „Плютон" лучила ся вчера експльозия; 4 урядників і 9 робітників погибло на місци; раненых есть 20 осіб.

бали на шнури перел, їх рухливий, вигнутий хвіст на кормило при кораблї. Богато з них кидало ся на него і розбивало собі голови о его твердий шелом, инші як срібні стріли перелїтали поміж его ноги.

Під ним розпростерло ся перед его очима далеко довкола поросле травою і ріжними иншими ростинами дно моря. Тут виростали з піску всїлякі цьвіти подібні до лелїй, помаранч, гвоздиків і т. ин. Там дальше рушали ся чорночервоні череваки, окриті бруняними пухом, дожидаючи, аби причепити ся до дна корабля і подїравити его як сито. Всюди довкола росли ростини великі як дерева, пишали ся найкраснїйшими красками і надавали дну морскому вигляд зачарованого огороду. Загадочний сьвіт, укритий в своїх звичаях, бесїдї, гадках вів тут свое житє далеко від людий, зводив борби, розвивав живий рух, добував собі всїлякими способами удержане і поживу.

Тут розпустив великий морский рак свої ноги і біг аби вхопити сепія, що випускаючи свою чорну їдь, хотїла его удушити. Там розпростерла печалива рача матір лежачи на хребтї свої ноги як вістря списів, аби охоронити свій плід. Дальше морский пес викидав з себе смердячі соки, аби убити великого поліпа в скальній щілинї. А далеко довкола скали і пропасти, яри і гори повні ярких красок з нетиканими скарбами, з мешканцями незвістного житя і скаменїлостями незвістного походженя.

(Конець буде).

Рух поїздів зелізничих

важний від 1-го мая 1900, після середно-европ. год

посп.	особ.	Зі Львова
відходить		
		День
	6·25	До Лавочного, Мункача, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Ковови
	6·35	„ Іцкан, Букарешту, Радівців
	6·30	„ Підволочиск з Підзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·40	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·00	„ Сколього, Лавочного від 1/7 до 15/9.
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Підволочиск з гол. двірця
	9·35	„ Іцкан, Сопова, Бергомету
	9·53	„ Підволочиск з Підзамча
	10·20	„ Белзця, Рави, Любачева
	11·25	„ Янова від 1/7 до 15/9 в неділї і сьвята
1·55		„ Підволочиск з гол. двірця
2·08		„ „ „ Підзамча
	2·15	„ Брухович від 7/5 до 10/9 в неділї і сьвята
2·45		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе
2·55		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Сколього лиш від 1/5 до 30/9.
	3·15	„ Янова від 1/5 до 15/9.
	3·20	„ Зимноводи від 18/5 до 16/9.
	3·26	„ Брухович „ „ „ „
	3·30	„ Ярослава
		Ніч
12·50		До Кракова, Відня, Берлина
2·30		„ Іцкан, Констанциї, Букарешту
	4·10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	7·48	„ Брухович від 7/5 до 10/9.
	6·10	„ Іцкан, Радовець, Кімполюнґа
	6·30	„ Кракова, Відня, Берна, Варшави а Орлова від 15/6 до 15/9.
	6·13	„ Янова від 1/5 до 15/9 в будні дни
	6·50	„ Лавочного Мункача, Хирова
	7.25	„ Сокаля, Рави рускої
	7·10	„ Тернополя з гол. двірця
	7·33	„ „ „ Підзамча
	9·12	„ Янова від 1/5 до 15/9 в неділї і сьвята
	10·40	„ Іцкан, Гусятина, Радовець
	10·50	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·00	„ Підволочиск, Бродів з гол. двірця
	11·23	„ „ Грималова з Підзамча

посп.	особ.	До Львова
приходить		
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·46	„ Брухович від 7/5 до 10/9.
	7·10	„ Зимноводи „ „ „ „
	7·45	„ Янова (головний дворець)
	8·05	„ Лавочного „ „
	8·00	„ Тернополя на Підзамче
	7·40	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	8·50	„ Кракова, Відня, Орлова
	11·45	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Іцкан, Черновець, Станиславова
	12·55	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Відня
	1·15	„ Сколього, Хирова, а з Лавочного від 1/7 до 15/9.
1·45		„ Іцкан, Станиславова
2·20		„ Підволочиск на Підзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·15	„ „ „ Підзамче
	5·40	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля
	5·45	„ Кракова
5·55		„ Чернівців
		Ніч
	12·05	З Сколього, Калуша, Борислава
12·20		„ Черновець, Букарешту
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·12	„ Підволочиск на Підзамче
	3·35	„ „ „ гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Ковови
	9.23	„ Янова від 1/5 до 31/5 і від 16/9 до 30/9 що дня, а від 1/6 до 15/9 в неділю і сьвята
	7·4	„ Брухович від 7/5 до 30/6 і від 16/8 до 10/9
	8·50	„ Брухович від 1/7 до 15/9 що день
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева
	8·28	„ Янова від 1/6 до 15/9.
	9·45	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	10·00	„ Іцкан, Ковови, Підвисокого
	10·12	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець
	10·30	„ „ на гол. дворець
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 мінут рано
Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних при ул. Красицких ч. 5

За редакцию відповідае: Адам Креховецкий.



З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).